

Предговор

Не бях сигурен как да нарека тази книга. Трябваше да избира между „Година на прекъсване“, „Завръщането“ и „Бяг“. Първите две са доста самообясними – прекъснах за година поради причини, с които не се бях сблъскавал досега, след като спечелих Световното първенство през май 2012 г. и се завърнах през май 2013-а, за да го спечеля отново. Това беше първият път в кариерата ми, в който печеля два поредни световни турнира. Аз бях първият играч, успял да направи това след Стивън Хендри (смятам го за най-добрия на всички времена), който го постигна през 1997 г. Бяха щастливи времена.

В крайна сметка реших книгата да се казва „Бяг“, защото тя е за това, което ме е подкрепяло и през втората половина на моята кариера. През първата ѝ половина бяха по-скоро алкохолът, наркотиците и прозакът, които ме държаха праволинеен и съсредоточен (колкото и безумно да звучи). В сегашния етап на моето развитие бягането поддържа мислите ми бистри или поне толкова бистри, колкото е възможно някога да бъдат моите. Ако трябва да съм честен, нищо не ми е попречило да бъда това, което съм. Когато написах първата си книга преди 12 години, бях на 25 и тъкмо бях спечелил първия си световен турнир. Никой, с изключение на мен самия, не очакваше, че ще ми отнеме толкова дълго време да го спечеля. Дотогава бях известен като най-великия снукър играч, който никога не е печелил световно първенство. И повярвайте ми, този факт ми тежеше като воденичен камък на врата.

Изпитах огромно облекчение, когато най-накрая спечелих първенството. Вътре в мен обаче остана притеснението, че въпреки другите големи турнири, които съм печелил, печеленето на световната титла ще остане еднократно чудо. Досега вече съм спечелил пет и само Стив Дейвис и Рей Риърдън с по шест световни титли, както и Хендри със седем, имат повече от мен. Въпреки цялото говорене около евентуалното ми оттегляне от снукъра (и каквото и да си мислят хората, това не са празни приказки – ако кажа, че прекъсвам, това означава, че наистина го мисля), аз все още смятам, че мога да подобря техните рекорди. Тази година в Шефийлд подобрих рекорда на Хендри за брой сенчъри брейка, направени в Крусибъл на финала срещу Бари Хоукинс (131), и чувството беше страшно. Освен това подобрих още един рекорд – направих шест сенчъри брейка на финалния мач. Така че бавно, но сигурно аз проправям своя път и пиша собствената си история в света на снукъра.

Признавам си, че без бягането щях да се откажа от този спорт много отдавна. Бягането е моята религия, моята ценностна система, моят начин да бъда спокоен. То е ужасно болезнено и физически натоварващо, но също така е и това, което ме извисява духовно най-много. Искам да споделя страстта си към бягането с всеки – тези от вас, които вече я притежават, най-вероятно ще разберат за какво говоря; може би дори ще открият полезни и откровени съвети в думите ми. В същото време се надявам да успея да вдъхновя останалите да излязат на чист въздух, да стъпят на земята и да си вземат дозата серотонин.

За мен има смисъл да напиша книга за бягането – не само защото това е моето хоби и страст, но и защото отново се превърна в основна тема на живота ми. Както спортният психиатър д-р Стив Питърс може да потвърди, аз съм прекарал огромна част от живота си, бягайки от и към всякакви гадости – било то алкохол, наркотици, лоши хора, добри хора, анонимни алкохолици, анонимни наркозависими, клубове по лека атлетика, семейство, храна, телевизионни камери, контролни органи в снукъра, моите собствени демони и всякакви други - вие си изберете.

Разбира се, тази книга е и за снукъра – моята игра. Спортът, който понякога презирам толкова много, че не мога дори да погледна към щеката; спортът, който обаче се превърна и в любовта на живота ми. Тази книга се фокусира най-вече върху годината между 2012-а и 2013-а – най-лудите 12 месеца дори и според моите стандарти. През 2012-а спечелих световното първенство за четвърти път. Това беше най-прекрасното чувство, особено накрая, когато синът ми – малкият Рони – се присъедини към мен на сцената и го хвърлих във въздуха, докато възгласите и аплодисментите се увеличаваха все повече. Веднага след тази победа обявих, че прекратявам професионалната си кариера, и наистина го направих – за цели 11 месеца. След това се съгласих да се върна за световното, за да защита титлата си. Не съм много сигурен какво точно съм очаквал да постигна – все пак никой не беше успявал да защити титлата си след Хендри през 90-те. Бях играл само един официален мач през целия сезон, ранкингът ми беше паднал до 29-и в света и въпреки че все още бях смятан за един от основните фаворити, аз считах, че това е нелепо. Почти не бях играл през годината, докато не започнах да тренирам шест седмици преди началото на турнира.

По време на Шефийлд 2013 г. много хора ме питаха защо съм прекъснал, защо съм се върнал, а аз знаех, че не мога да им разкажа цялата история в няколко изречения. Някои от тях звучаха неубедително в убеждението си, че „Това е просто Рони“. Особено когато казах, че се връщам, за да платя таксите на децата за училище, всички започнаха да се смеят и да ме питат как е възможно да нямам пари за това. Убеден съм, че смятаха, че се шегувам, но не беше така. Тази книга има и друга цел – да разкаже историята правилно - такава, каквато е.

Това, което бих искал да направя, е да ви дам възможността да надникнете отблизо в живота на спортиста и да покажа колко е трудно да намериш баланса между семейството и професионалната кариера. Не ме разбирайте погрешно, не търся съжалението или симпатията ви – аз съм абсолютно наясно колко съм благословен да имам тази дарба, да имам много последователи, възможността да печеля добре и да обикалям света, играейки играта, която обичам (освен когато не я мразя). И да, от една страна, животът ми е много бляскав. Но понякога, когато нещата не се развият така, както си се надявал, в личния ти живот, става невъзможно да задържиш баланса между семейството и работата до степен, в която си принуден да избираш между двете.

1: Как се запалих

„Сряда, четири мили, 30 минути, шест серии по 400 метра, 30 секунди почивка, време за повторения 72 секунди, 71 секунди, 70, 72, 73, 71.“

- Хайде, Рон, ставай!

- О, татко, дай ни почивка, премазан съм!

- Хайде, синко, време е за един прекрасен бърз джогинг. Знаеш, че го искаш.

Исусе! Бях само на 12, когато започнах да бягам. Татко ме караше да тичам и за мен това беше равносилно на китайското водно мъчение. Мразех го. Аз постоянно говорех само за тръгване по-рано от училище, за да играя снукър. А татко казваше, че трябва да бъда дисциплиниран – трябва да си лягаш рано, да си правиш тренировката от три мили всеки ден и да си във форма. Здрав дух в

здрavo тяло. Той твърдеше, че ако съм физически здрав, ще мога да се концентрирам по-добре в снукъра. Татко осъзнаваше, че вече имах потенциала да печеля малки турнири, ако бях във форма и я поддържах. По онова време снукър играчите не се занимаваха с фитнес. Всъщност точно обратното. Алекс Хигинс - Урагана винаги беше с цигара в уста и бира Guinness наблизо. Канадецът Биг Бил Вербенюк дори имаше медицинско, според което трябва да пие бира по време на всеки мач, за да контролира тремора в ръката си. Естествено, това беше просто оправдание. Колкото до новоизлюпилите се играчи, повечето от тях играеха на ротативки и се занимаваха със залагания, отколкото поддържаха форма.

Понякога, докато тичах, татко караше след мен с колата. Беше ужасно. Винаги съм се страхувал от него – толкова, че да не мога да кажа „не“. Въпреки това обаче трябва да призная, че имаше смисъл в думите му. Не бях от най-бързите, но бях сравнително добър – бях малко пълничък, но можех да пробягам три мили и да продължа без проблем.

Спрях да ходя на училище, когато навърших 16 и станах професионален играч. Продължих и с дневната доза тичане, равностилна на три мили. Не че имах избор. Всичко обаче се промени, когато татко беше арестуван за убийство. Спрях да тичам и тренирам, щом го осъдиха. Всъщност, ако трябва да съм откровен, спрях всичко. Умът ми беше другаде и не можех да се фокусирам върху нищо. Не можех да повярвам какво се случва с живота ми и света, в който живея. Не можех да повярвам, че баща ми е осъден за убийство, още по-малко, че има дори и малка възможност да е виновен. Разпаднах се тотално. Точно тогава го пуснаха под гаранция и той настоя да се върна към предишния си режим.

„Това, че ме е нямало известно време, не е достатъчна причина да спреш с бягането, нали, Рон?“

Не е достатъчна причина? Той беше в затвора месеци наред, аз рухнах заради това, което полицията твърдеше, че е извършил с някакъв беден човечец, а той ме напада, че не съм тичал? Какво, по дяволите?

- Не, татко - измърморих аз.

- Именно, хайде да вървим.

И така, обух си маратонките за бягане, той запали колата и ме следва три мили.

Мамка му. Мислех си, че ще умра. Прекъсваш с бягането само за няколко месеца и резултатът е налице – все едно никога през живота си не си бягал. Сърцето ми щеше да се пръсне, краката ми не ме слушаха, а ходилата ми бяха на мехури.

- Виждаш ли, Рон, не е толкова зле - подхилваше се татко.

- Не, въобще не е зле - измънках аз. Не е зле друг път!

Татко обаче беше прав за тялото и ума. Когато тичах, играта ми в снукъра беше по-добра, справях се по-добре и в мачовете от серията „Професионалисти срещу аматьори“. Тези мачове са много дълги – започваш в осем сутринта, прибираш се посред нощ, ако си стигнал до финала, и трябва да си фокусиран през цялото това време. Някак си, когато не тичах, умът ми беше другаде и не успявах да се концентрирам толкова добре.

Също така странно, но факт, тичането ми помогна с потенето, а това беше мой голям проблем. Винаги съм бил от онези мъже, които са малко по-космати от останалите. Поради тази причина често ми се случваше да се потя под мишниците и да си личи на всичките ми ризи, суитшърти и други подобни. Беше отвратително и адски неудобно. С изненада открих, че когато не тичам, подмишниците ми бликаха като фонтана Ди Треви. Ако не тичах, постоянно щях да бъда в тоалетните, издухвайки подмишниците си на машината за изсушаване. В момента, в който започнех отново да бягам, този проблем изчезваше. Потях се, докато тичах, но след това бях повече от добре. Бягането е като детоксикация – то просто изкарва всички гадости от теб. Разбира се, това не е единственото предимство, на което се наслаждавах. Краката ми не се търкаха един в друг и не отслабваха така, както когато не тичах.

Баща ми беше в ареста девет месеца и когато излезе под гаранция, първото нещо, което ми каза, беше, че трябва да започна да тичам отново. Бях качил малко килограми, но не се бях променил толкова много. Поне не визуално, а само поведенчески. Бях се превърнал в човек, който вечно отлага всичко. „Не ме занимавайте, ще го направя утре!“ Започнах да бягам отново, докато той беше на свобода, но когато баща ми беше окончателно осъден за убийство, всичко приключи. Бум! Това беше краят. Пратих бягането по дяволите за около шест години. Размених го за куп простотии, най-вече алкохол и наркотици.

Знаех, че губя контрол, но не осъзнавах в какво прасе се превръщам. Преди да навърша 20, вече имах 95.5-сантиметрова талия и можех да побера двама 15-годишни Рони О'Съливанци в панталоните, с които играех. Бях станал огромен като носорог, а дори не го осъзнавах. Някак си просто бях наддал толкова много, а никой не ми беше казал нищо за това.

Една вечер излязох с приятел и някой каза на едно момиче до нас „Хей, този пич е Рони О'Съливан“, а тя го попита: „Кой? Дебелият или слабият?“

Аз си знаех, че не съм „слабият“, защото приятелчето, с което бях, беше доста кльощаво. И тогава осъзнах – мамка му, аз съм „дебелият“. Никога преди това не бих си го помислил. Дори не ми е минавало през ума. Но това ме шамароса здраво. Ако сега можех да срещна това момиче, бих му благодарил, бих му стиснал ръката и бих му казал, че ми направи огромна услуга. Още на следващия ден започнах отново да тренирам. Почувствах се адски тежък, едър и обемист и осъзнах, че възможно най-бързо трябва да се променя.

Затова започнах да бягам редовно и свалих теглото си до нормалното ниво. Преди имах голямо клатещо се коремче, но вече започвах да показвам мускули. Уау! Това беше ненормално яко усещане, защото сякаш се случваше бързо, ей така, все едно са минали само няколко часа. Дотогава не можех да видя реален резултат. Но един ден, може би около три месеца по-късно, погледнах в огледалото и си помислих: „Мамка му, кой е този пич, не го познавам“. Това беше през 1997-ма, а аз бях на 22.

Продължих с бягането още шест-седем години. Имаше моменти, в които сякаш главата ми беше на парчета (ако трябва да съм честен, прекалено много на брой такива моменти), но винаги си мислех, че щеше да е страшно по-зле, ако не тренирах въобще. Редовно ходех на фитнес, бягане, плуване и футбол, но нищо екстремно, просто поддържах формата си.

След това, през 2004 г., започнах сериозно да се занимавам с бягане в конкурентна среда. Мой приятел, Алън, с когото бягах във фитнеса, ми предложи да отида в клуба по бягане и да видя дали

ще ми допадне. Аз се съгласих, въпреки че не познавах никого там, а и по принцип съм доста срамежлив и свит. Бегло познавах някои от момчетата там и предложих да се видим в неделя за по един дълъг джогинг.

По това време вече бях световен шампион, но не и с най-доброто психично здраве. Бях в клиника за лечение на алкохолизъм, след това излязох и бях чист цели девет месеца, което беше прекрасно. Ходех на срещи на пристрастените към алкохол и наркотици всеки ден и се чувствах великолепно. Все едно се бях преродил. Наистина не можех да повярвам. Ставах рано сутрин, бягах и ядях здравословна храна.

Животът ми беше хубав и добър. Чувствах се във форма, свеж и истински жив. И това се дължеше единствено на срещите ми с бивши наркомани и изграждането на навици и основа на дните и преживяванията ми. Започнах да харесвам снукъра си повече и играта ми ставаше все по-добра и по-добра. Много наподобяваше стила ми, когато бях по-малък.

Ходех на тези срещи всяка вечер и там ми се напомняше постоянно какво могат да направят с мен пристрастяванията ми. Държах настрана всички глупаци, които можеха да ме изкушат с всякакви глупости, и си лягах рано всяка вечер, за да намалая вероятността да проявя слабост. Използвах срещите с анонимните наркозависими като място, което посещавах, за да съм с хора, които не употребяват такива вещества. Така или иначе, до 10:30 вечерта винаги бях готов да си легна. Но времето между 6:30 и 10:30 вечер беше най-изкушаващо. Ако не ходех на тези събирания, бих си помислил нещо от типа на „Окей, скучно ми е, вече съм играл снукър, свършил съм каквото е трябвало за деня, а сега имам тези три свободни часа, които трябва да запълня с нещо... Какво ли да е то?“. И точно в тези моменти срещите ми бяха най-полезни, дори бих казал отлични. Те бяха просто перфектни – отивах там, пиех по чаша чай, изслушвах всеки, попивах всичко, което казваха, разказвах моите кратки истории, пиех по още една чаша чай и накрая излизахме за по кафе. Хората, с които се срещаш, бяха това, от което имах нужда и което ми помогна най-много.

Знаех, че не мога да откажа наркотиците и алкохола завинаги. Изкушавах се през цялото време и след девет месеца на въздържание се предадох. Започнах от време на време да ходя по гуляи и купони на разни места и да пия по 15 бири Guinness на вечер. Може би звучи като голямо количество, но всъщност не е така, когато си надрусан. Можеш да се наливаш цяла вечер, ако си друсал, а после ще вземеш още наркотици, защото си пил. Аз обожавах марихуаната. Единственият проблем на джойнта е, че една цигара води до втора, трета, четвърта и така нататък до момента, в който просто отваряш хладилника и изяждаш всичко в него и трупаш килограми.

В края на вечерта просто отивах на гости на някого, палех една цигарка и край, започвах да се чувствам страхотно. Супер! Знаех, че не искам да се връщам пак към пристрастяването към алкохола и друсарските купони, но също така бях наясно, че нямам силата да откажа и да кажа „не“. Никога повече... И така, от време на време, се отрязваш на макс, а после се сещаш за всичко, на което са те научили в клиниката за пристрастяването, и се срамуваш от себе си.

След първия си запой отново останах чист за три-четири месеца, но после отново излязох от релси. Стана ми навик. Мислех си, че след като ходя на всички срещи, а само понякога се отпускам, всичко е наред. Освен това вредата не беше чак толкова голяма или поне така се оправдавах пред самия себе си, твърдейки, че няма нищо лошо от време на време да си пийвам и да паля по едно

джойнтче, стига да не го правя всеки ден. Разбира се, се заблуждавах, защото реалността беше съвсем различна – отново бях пристрастен.

В най-лошите си периоди трябваше да пуша по един джойнт всяка сутрин само за да мога да функционирам нормално. Без него ставах параноичен и неспокоен. Мислех си, че няма да е никак лошо да поддържам запоите по един на всеки два, три, четири месеца, а през останалото време да съм чист. В повечето случаи обаче снукърът ми се изпречваше на пътя и опропастваше тези мои планове. Все едно тренирах за запоите. Това беше моята олимпиада. Веднъж на всеки четири месеца се отрязвах тотално. Казвах си, че това е добра причина да оставам чист, че ще се наслаждавам повече на тези моменти, когато дойдат, и че това ще е отплатата ми за положения труд.

Ако трябва да съм честен, нямам представа как съм успял да минавам през допинг тестовете през този период. Помня как отивах на всеки световен турнир с една единствена мисъл – че нямам търпение да свърши, защото това би означавало край на тестовете за наркотични вещества и началото на тримесечен период без никакви проверки, което значеше, че мога да се размажа тотално. Хванаха ме само веднъж, в началото на кариерата ми, но това беше единственият подобен случай. Тестваха ме постоянно между турнирите, а аз се стараех да преценя кога и как да вземам така, че да няма остатъчни вещества в кръвната ми система по време на тези изследвания. Накратко, предизвиквах съдбата и късмета си и винаги бях на ръба.

Майка ми постоянно ми повтаряше: „Ще те хванат, не можеш да продължаваш така“.

А аз всеки път ѝ отговарях: „Не, няма проблем. Стига да не прекалявам и да спирам една седмица преди турнира, всичко ще е наред“.

В крайна сметка друго пристрастяване измести пиячката и наркотиците – бягането.